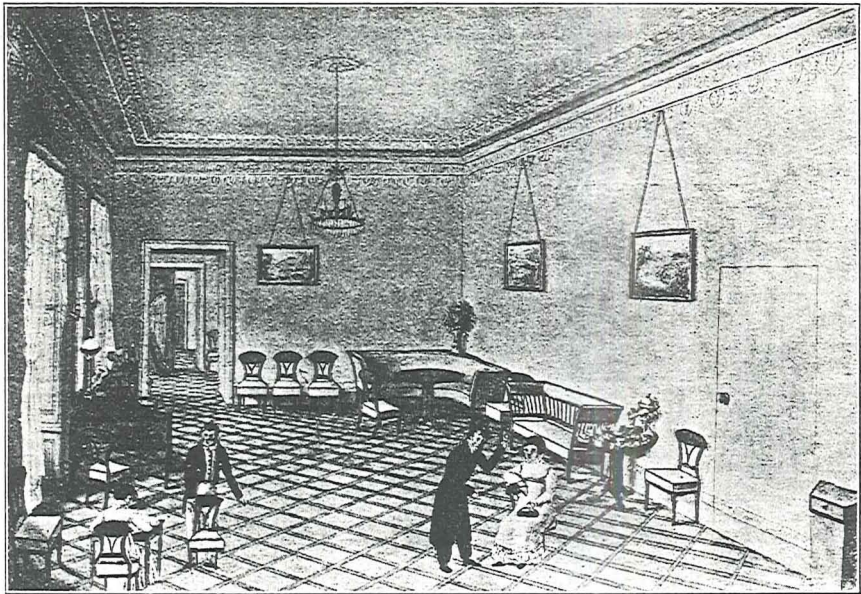

KAB-årbog 1932

MØBLERING

Af Arkitekterne *Fritz Schlegel* og *Magnus Stephensen*.

Sociale Forskydninger og tekniske Fremskridt leder os stadig ad nye Veje. Boligen afspejler den menneskelige Livsførelse, og dens Udformning gennem Tiderne viser os, hvor højt forskellig Livet har formet sig, og hvilke Faktorer der har været bestemmende for Boligens Montering.

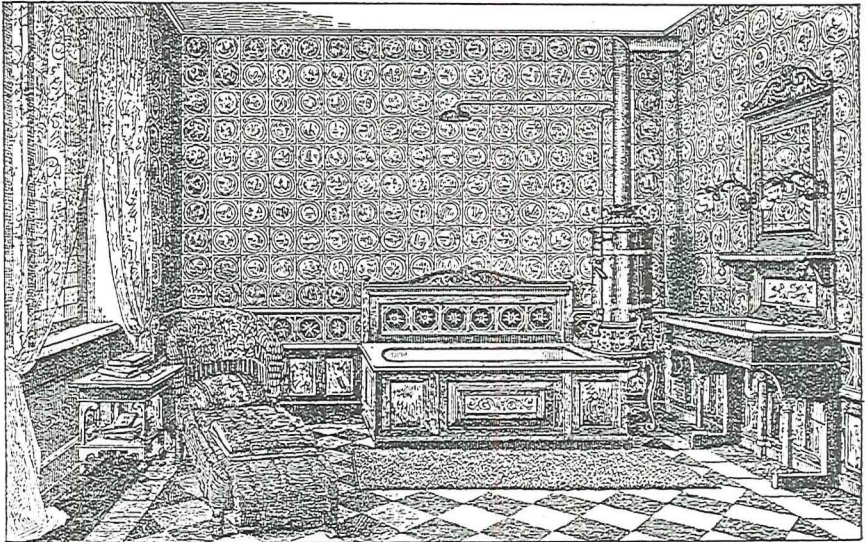
Salon fra 1818.

Forrige Aarhundredes Hjem var *repræsentative* i deres Udformning. Stuerne skulde helst ligge mod Nord, for de fine Betræk af Silke og Brokade maatte ikke ødelægges af Solen. Lys og Luft kunde man ikke lide, begge Dele blev holdt ude af svære Gardiner og Portierer.

Firsernes Forsøg paa at bringe Mening i Tilværelsen ved Hjælp af Klunker og Plyds viste en vaagnende Sans for det bekvemme Møbel, men

hele den repræsentative Maskerade med „Stadsstuen“, der den Dag i Dag har dybe Rødder i Befolkningen, blev man ikke kvil. Man sad forresten godt i mange af de smaa Plydses Lænestole, det var nærmest Fjeder madrasser bøjet i Siddestilling, men hvad Renligheden angik, betød de et Tilbage-skridd.

Der opstod hurtig en *æstetisk Reaktion* mod Klunkerne og den støvede Phonix Palme i Hjørnet, men da Datidens Kunstneres Forsøg paa Nyskabelse var endt i *Jugendstilen*, gav man sig Fortiden i Vold.

Badeværelse i et velhavende Hjem Aar 1900.

Det udskaarne Træværk om Badekar og Haandvask, den polstrede Hvilestol og Gardinerne der ligger hen ad Gulvet viser den Tids mærkelige Begreb om Renlighed.

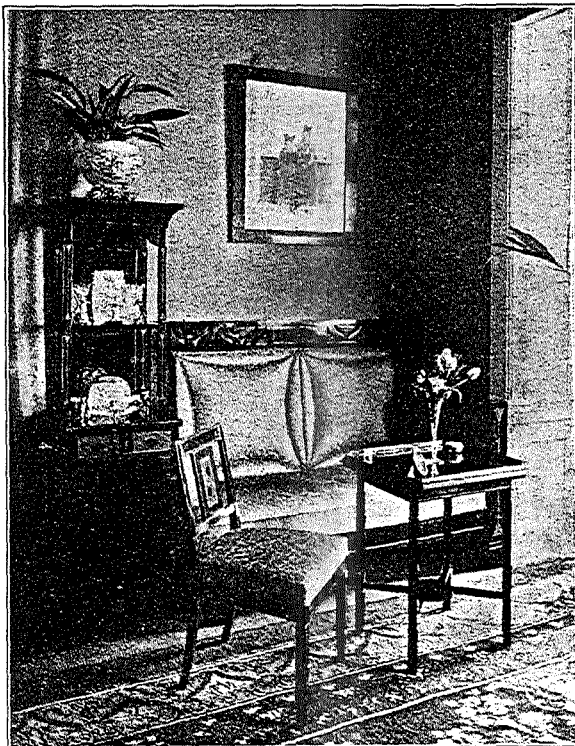
Samlermanien begyndte og har stadig bredt sig op til vor Tid, hvor den vel nu er kulmineret. De gamle Ting, deraf nogle i Form af gode Møbler, der altid vil bevare deres Brugsværdi, blev fundet frem fra Svinestalde og Hølofter. De gik af som varmt Brød. Gamle Paneler blev solgt for Millioner og opsat i Skyskrabere og Skovhytter. Soten har bredt sig til alt Folk, i 1932 er det højeste Chick at bo i et Museum.

Martin Nyrop og *Ths. Bindsbøll* forsøgte ved Aarhundredskiftet at opbygge en *ny national Møbelstil* over de gamle Møbler. Deres Bestræbelser for at fremstille naturlige Brugsmøbler kvaltes af Eftersnakkerne, der massefremstillede forlorne Bondemøbler med røde Blomster og Stakit foroven paa Skabene.

Hverken disse sidste eller *Samlermanien* har klaret Begreberne for den store Befolkning.

Den *klassicistiske Periode*, der fulgte efter Nyrops Tid, genskabte Empiretiden i fortyndet Udgave. Igen fik man Krampe i Benene og ondt

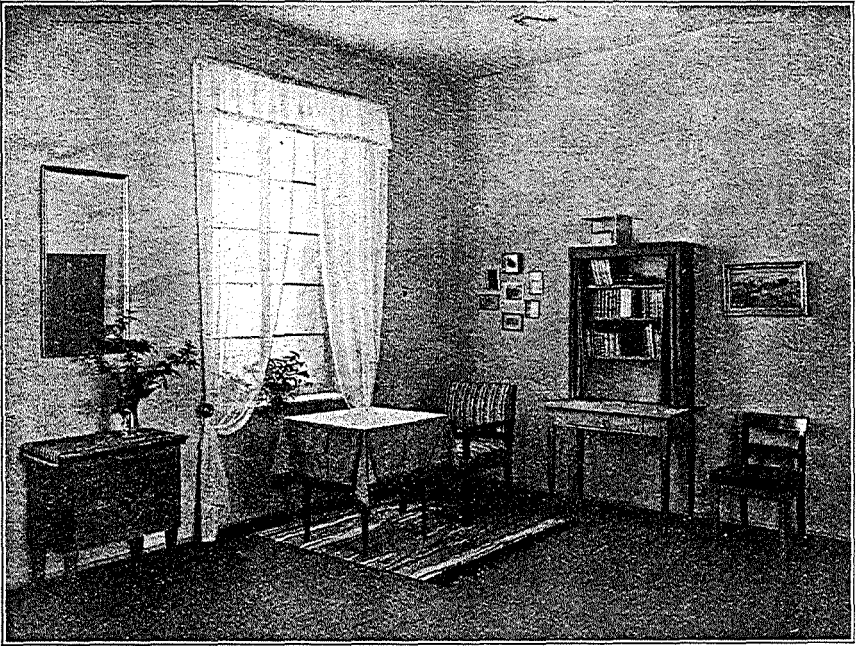
i Ryggen af et læn-
gere Ophold i Stue-
erne, i Klunketiden
sad man i det mind-
ste behageligt. De
gamle Møbelstilarter
er uden Forbindelse
med det Liv, der le-
ves i Hjemmene nu.
De gode Brugsmøbler,
der findes og frem-
stilles idag, er opbyg-
get paa et nyt Grund-
lag, de er formet efter
Tidens Behov. Det
æstetiske Møbel kræ-
ves nu erstattet af
det brugsmæssige, der
gennem alle Faktorer
rigtige Sammenstilling
vækker æstetisk Be-
hag. Disse Ønsker og
dette Arbejde for tids-
svarende Møbler og
tidssvarende Bolig-
montering findes i
alle Lande. Overalt,
har man Lov at sige,

Saa langt var man naaet i 1910. Den friserede Bondestil er
hverken behagelig at se paa eller magelig i Brug.

er man nu naaet til det Punkt i den kulturelle Udvikling, hvor den nye
Indstilling finder Indpas med sit ærlige Syn paa Tingene. Møblerne i
Boligen skal hjælpe os i det daglige Liv, de skal for Hjemmet være lige
saa fornuftige som de andre Ting, vi anskaffer os og anvender gennem
Livet.

Man burde altid erindre, at saa godt som enhver Møbelanskaffelse,
hvor lille den end er, ved Salg eller Ombytning kun indbringer et Mini-
mum af Indkøbsprisen. Derfor gælder det om at faa fat i de for ens
Tilværelse værdifulde Elementer for Boligens Montering, Genstande, der
for en selv faar *blivende Værdi* gennem deres praktiske Nytte. I det store
og Hele hober vi for mange Møbler sammen, køber *Møblementer*, der
tvinger til stiv og kedsommelig Møbleri. Opdelingen med eet Spisestue-
møblement, eet Dagligstuemøblement og eet Soveværelsesmøblement, for
at nævne de gængse, gør det næsten umuligt at flytte en Stol fra eet Væ-
relse til et andet, man bryder den enkelte Stues Helhed (Stil). Men Stuen
skal ingen „Stil“ have, hele Boligen skal være een Enhed, bliver den det,
er der Mulighed for at skabe en harmonisk Ramme om Livet i Hjemmet.

Opholdsstue tegnet 1920 af Prof. Heinerich Tessenow, Deutsche Werkbund.
En Reaktion mod de stilbundne Møblementer.

Industrien fremstiller nu baade smukke og praktiske Elementer for den almene Bolig, der tillader frie og fornuftige Møbleringer.

Før i Tiden og i det store og hele stadigvæk anskaffer de, der sætter Bo, sig Møblementer, som de, hvis intet særligt indtræffer, hele deres Liv faar Lov at slæbe rundt med. De kan være nok saa fortvivlede over deres forældede Hjem, Anskaffelsessummen har oprindeligt været saa kostbar, at den aldrig tillader Fornylse.

Ved en Boligs Montering idag kan man begynde Møbleringen med det strengt nødvendige for, efterhaanden som Midlerne tillader det, at *supplere* med de virkelig gode Ting, der kommer frem, og viser sig Brug for. Det er ikke mere nødvendigt at købe Bøger i Metervis for at fylde Bøgskabet med de grønne Glasruder, der hørte til ethvert „ordentligt“ Herreværelse, men man nøjes med en lille Reol, der senere kan suppleres med flere.

Der tales om Individualismens Forsvinden ved Anskaffelse af tidsvarende Frembringelser (den industrielle Massefremstilling), man glemmer hvor slavebundet Individet var af Stilepoker og disses Indflydelse paa Møblementer, Lejligheder, kort sagt hele Tilværelsen.

Den i god Betydning moderne Bolig og de gode industrielle Frembringelser til Boligen giver hver især Mulighed for at skabe sig en tvangfri Tilværelse og en individuel Ramme for sit Hjem. Ved Fabrikation af

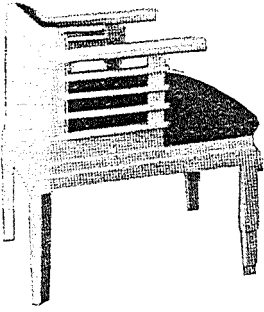
Arbejdsværelse. Eksempel paa moderne, rationel Boligmontering.
Arkitekt Paul Griesler, Breilefeld.

mange forskellige Møbeltyper til varierende Formaal giver Møbelindustrien Køberen langt mere Mulighed for en individuel varieret Sammenstilling af Elementerne, end Tilfældet var med de gammeldags Møblementer, og samtidig kan Møblerne komme ned paa langt rimeligere Priser takket være Seriefremstillingen, en Fordel Teknikens Udvikling har givet os, og som det vilde være urimeligt at se bort fra.

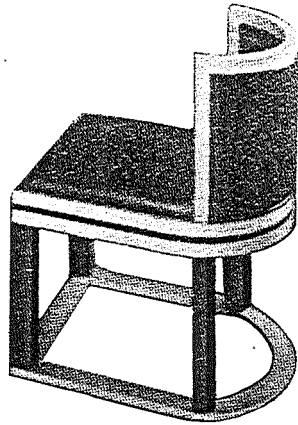
Prædikaten „moderne“ anvendes desværre i Flæng baade paa de gode og daarlige Frembringelser.

Den Reklame, der ligger i Ordet moderne, er blevet udnyttet rent forretningsmæssigt. Den repræsenterer en ny Mode, en ny Stil, der bedst kan betegnes *Fidus-Modernisme*. Dette er stik mod Tidens Tanker, der ikke vil en ny Mode, men blot gode Brugsgenstande.

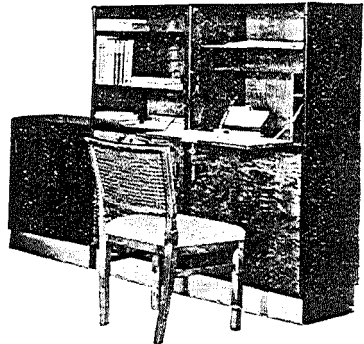
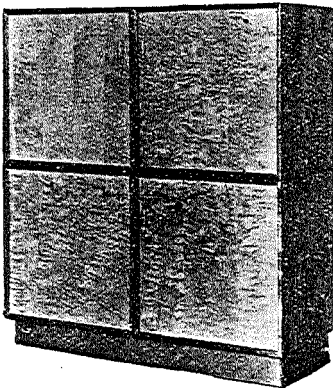
Der tiltrænges et Samarbejde mellem de, der projekterer de nye Boliger, og Industrierne, der fremstiller Møblerne til disse. Møblernes Maal og Former maa indordne sig Pladsforholdene, det gælder om at kunne udnytte hver Kvadratmeter rigtig i de smaa Lejligheder, og dette kan kun opnaas, naar de to Parter, der tilsammen udgør Boligproducenten, kender hinandens Arbejde.

Eksempler paa Stole i misforstaaet „moderne“ Stil. De skarpe Kanter og vandrette Lister er dikterede af Forsøg paa at lave „moderne“ Stil, og de er ikke rare i Brugen.

Vi er ved Begyndelsen af en Udvikling, der forhaabentlig snart vil sætte sine dybe Spor i alle Hjem. Lad nye Materialier og tekniske Opfindelser skabe andre Metoder for Møbelfremstilling. Det, der idag arbejdes med, tager ikke Sigte paa Skabelse af en ny Stil indenfor Møbelkunsten, men paa Udbredelse af en afklaret og almen Boligudformning, et Arbejde, der vil bevare sin Værdi langt ud over vor Tid.

Serienøbler i forskellige Sammenstillinger. Møblerne er udført hos Fritz Hansens Eftf., København.